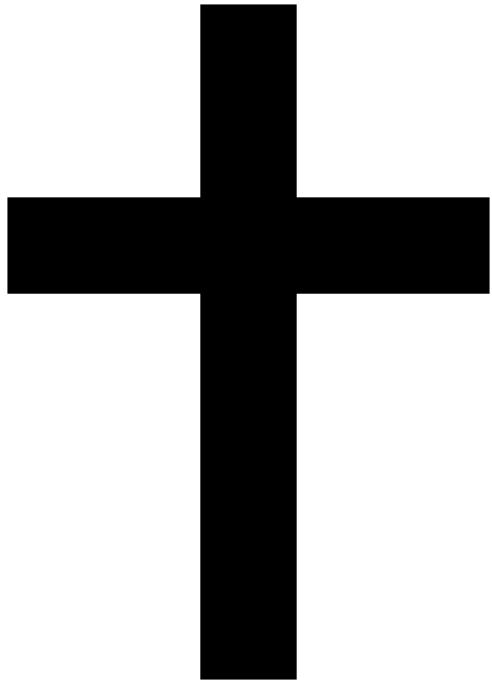

Релігія

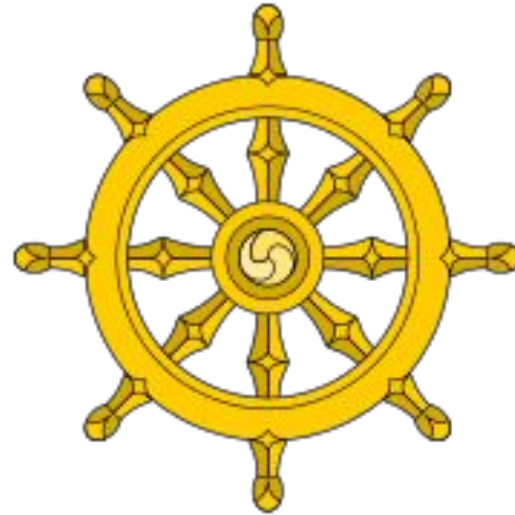
— особлива система світогляду та світосприйняття конкретної людини або групи людей, набір культурних, духовних та моральних цінностей, що обумовлюють поведінку людини.

Світові віровчення

□ Християнство

□ Буддизм

□ Іслам

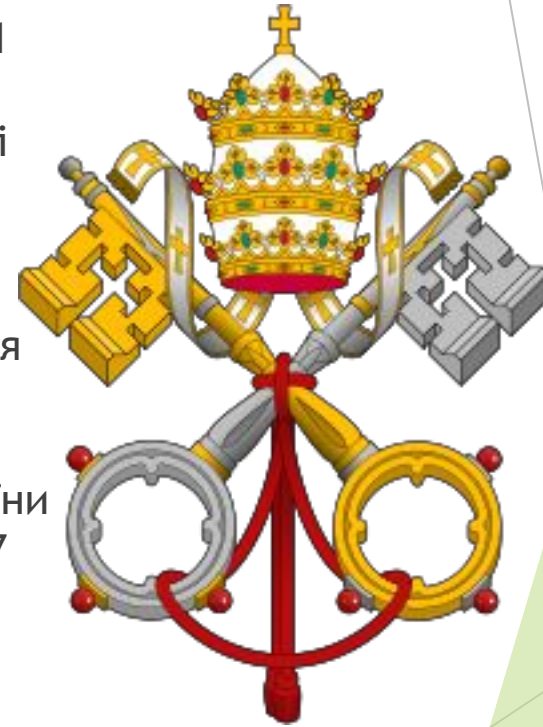
Розділ 1. Введення

Релігійний світогляд є ядром, сутністю не тільки індивідуальної, а й суспільної релігійної свідомості. Філософія визначає суспільну свідомість як відображення суспільного буття, тобто матеріального життя людей, системи виробничих відносин, реального базису держав і народів. Оскільки суспільне буття багатогранне у своїй єдності, остільки воно відображається в суспільній свідомості у формах політичної, правової, моральної, естетичної, релігійної, філософської і наукової свідомості. Всі вони, крім релігійної свідомості, мають реальний об'єкт відображення. Перекручення у розумінні його змісту можливі, але вони завжди є свідомими або несвідомими викривленнями реальної політики або права, моралі або естетики, філософії або науки. В уявленнях релігійної свідомості про надприродну могутність божеств відображено постійне вторгнення у життя людей чужих їм природних і суспільних руйнівних сил. У пошуках захисту від цього зла віруючі звертаються за допомогою до бога, а за аналогією зі стосунками між батьком і сином, батьками і дітьми, бог сприймається ними одночасно і як захисник, і як спаситель. Отже, фантастичними у релігійній свідомості є не тільки персони богів, ангелів, месій-спасителів, а й ті шляхи, що їх вона пропонує для викорінення зла у світі й утвердження між людьми відносин, побудованих на засадах добра і справедливості. Для релігійного світогляду характерні також неприйняття іншої релігії і водночас усвідомлення єдності людського роду, значущості загальнолюдських моральних норм і неминущих цінностей, традицій, звичаїв, що зумовлює культурологічний статус релігії.

Розділ 2. Зародження

Іспанія

- ▶ Інтер'єр Альгамбри, де конструкції прикрашені арабським орнаментом, Гранада, Іспанія.
- ▶ Іспанія переживає велике піднесення за династії Омейядів (755-1031 роки). Найвизначнішим правителем є Абд Ар Рахман III (правив у 912-961 роках), який відновлює центральну владу емірату в боротьбі проти знаті й у 929 році стає халіфом. Після того, як за правління у 977-1002 роках АльМансура (Мухаммедібн Абу Амір), ним відновлюється арабське панування над усією Іспанією, незабаром починається тронний розбрат (1008-1031 роки), через який Андалусія розпадається на удільні держави (період удільних князів - ReyesdeTeijas, що тривав у 1031-1086 роках). Проти Альфонса VII Кастильського, котрий знову починає християнський наступ, до країни закликаються берберські Альморавіди (правили в Іспанії в 1086-1147 роках), на зміну яким приходять Альмохади (правили в 1150-1250 роках).
- ▶ Гранадський емірат (1246-1492 роки) - залишок маврської держави - закінчує своє існування із завоюванням Гранади Кастилією.

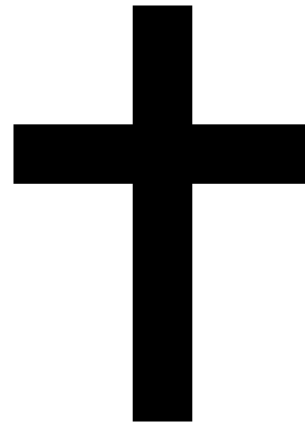
Північна Африка

- ▶ Велика мечеть Кайруану, також відома як Акба, була заснована 670 року і є найстарішою мечеттю Магрибу, Кайруан, Туніс.
- ▶ Близько 800 року виникають три великі династії: Ростеміди з Тахерта, Ідрісиди з Феса (808-930 роки) та Аглабіді з Кайруана (801-909 роки). Усі вони гинуть від Фатімідів (909-972 роки), котрі, як нащадки дочки пророка Фатіми та її чоловіка Алі, претендують на панування над правовірними і швидко здобувають Єгипет у 969 році. В Іфрікії спершу панують як намісники Фатімідів Зіріді (972-1167 роки), які, однак, стають самостійними у 1041 році.
- ▶ В XI столітті Північна Африка й Іспанія опиняються під пануванням Альморавідів у 1061-1163 роках, владу яких ліквідують Альмохади (правлячи в Північній Африці у 1147-1269 роках) на чолі з АбдальМурміном, найвизначнішим мусульманським правителем Північної Африки. Держава Альмохадів гине від християн й арабських нападів.

Єгипет

- ▶ Після династій Тулунідів (868-905 роки) та Іхсидідів (935-969 роки) Єгиптом правлять Фатіміди (969-1171 роки), які більше не визнають владу халіфів Аббасидів (тобто стають антихаліфами). Їхнє панування змінюється династією Аюбідів (1171-1250 роки), засновник якої курд Саладін (Салад-Дін) перемагає короля Єрусалима під Хаттіною у 1187 році. У наступний період стає впливовою тюрськамamelюцька гвардія. Вона у 1260 році дає відсіч нападам монголів на Єгипет.

Схід

- ▶ У Північній Месопотамії панують Хамданіди з Мосула й Алеппо (890-1003 роки), в той час як Саманіди (819-999 роки) панують у Трансоксанії спершу як намісники Тахїрідів, а з 875 року незалежно від Тахїрідів. Найбільша держава утворюється з Буїдів (932-1055 роки). У них відбувається становлення політичної самосвідомості іранців. З 945 року Буїди, як найвищі чиновники (АміральУмара), перебувають у Багдаді й зосереджують всю владу.
- ▶ Політичне керівництво ісламським світом у наступний період беруть на себе турки, а найвизначнішим державним утворенням стає держава Великих Сельджуків.

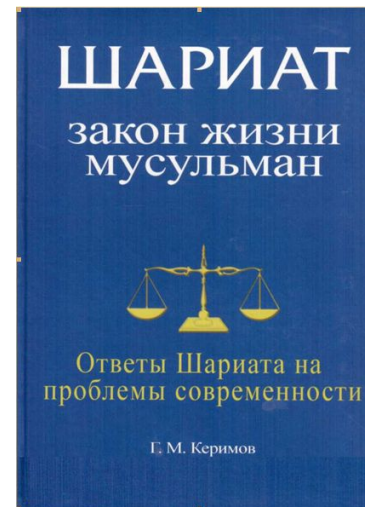
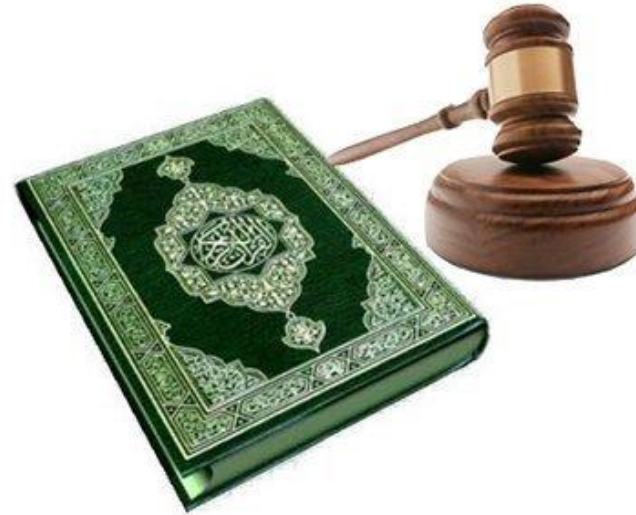
Розділ 3. Муххаммад

- ▶ Магомет (570 — 8 червня 632) — святий і пророк, що започаткував релігію Іслам. Вчені вважають Магомета історичною особою, засновником перших громад мусульман, з його слів записано Коран.
- ▶ Мусульмани вважають його останнім із пророків від часів монотеїзму, в тому сенсі, що, відповідно до слів, що містяться в Корані, і саме ним закінчується цикл одкровенень монотеїстично-авраамічних часів в історії людства.
- ▶ Магомет — основоположник ісламу, це зробило його визначальною історичною постаттю в світовій історії. Він також був політичним діячем, засновником і головою мусульманської громади (умми), яка в процесі його безпосереднього правління склала сильне і досить велике державне формування на Аравійському півострові. Власне саме за правління Магомета більшість арабів було об'єднано в одну державу.

Розділ 4. Загальна характеристика мусульманського права

- ▶ Поняття Шаріат в мусульманській релігії зв'язується з даним терміном для того, щоб відобразити так званий накреслений Аллахом шлях, при дотриманні якого кожен правовірний досягає мирського добробуту, самовдосконалюється і має можливість потрапити в рай.
- ▶ Шаріат ніколи не обмежувався культовими питаннями і теїзму, які визначають внутрішній світ кожного мусульманина і його релігійну совість. Здебільшого Шаріат робить упор на розгляд проблем у звичайному житті, на поведінку мусульман по відношенню один до одного, їх відносин з владою і іновірцями.

Розділ 5. Джерела мусульманського права

- ▶ У складі мусульманського права виділяють дві групи взаємозалежних норм:
 - 1) юридичні розпорядження Корану і суні — збірник юридично значущих переказів про вчинки, висловлення і мовчанку пророка Магомета;
 - 2) норми, сформульовані мусульмансько-правовою доктриною на основі «раціональних» джерел — одностайної думки найавторитетніших правознавців («іджма»), умовиводи за аналогією («кьяс»). Основними нормами вважаються норми першої групи, особливо ті, що записані в Корані.

